

NME De Klyster, edukaasje
Natuer en Duorsumens
Nûmer 07

31 augustus 2026

Klyster nijsbrief

2 keer per jaar verschijnt een boekje

Beste nieuwsbrieflezer,

De scholen zijn begonnen! Dit jaar al op 17 augustus en dat betekent een lang najaarsexcursieseizoen. De temperatuur is nog heerlijk dus geef je op om in deze gouden weken op natuurexcursie te gaan.

Dit is de eerste nieuwsbrief in het nieuwe schooljaar! Veel leesplezier gewenst.

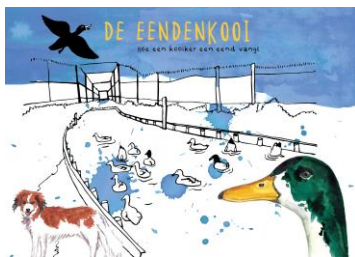
Marjolein Staal, teamleider De Klyster

Het nieuwe aanbod

Alle scholen hebben de activiteitenboekjes van De Klyster ontvangen. Onze vrijwilliger Geert heeft ze gebracht samen met een grote poster die op een centrale plek in de school opgehangen kan worden.

Iedere school heeft ook een leerkracht die de **NME-contactpersoon is voor school**. Hij/zij zorgt dat de nieuwsbrief naar het team wordt gestuurd en stimuleert collega's om mee te doen aan NME-activiteiten.

De Poster

Gastles en excursie Eendenkooien

Survivalpad 't Landje

Fisken op Raais, excursie

Doeles welterusten bolletjes

Materialenpakket Wormenavontuur

Hjirûnder in oersjoch fan it aanbod. Opjaan kin [hjiir](#).

Klyster
NME-Sintrum Noardeast-Fryslân/Dantumadiel

2026 AKTIVITEITEN HJERST/WINTER

	Kosten per leerling	GR. 1/2	GR. 3/4	GR. 5/6	GR. 7/8
EKSKURZJES/NEI BUTEN					
Fisken op Raais	1,50			x	
Struinen op het Wad	1,50		x	x	
't Wad op	1,50			x	x
Fredau en Redlef	1,50			x	x
NIEUW Survivalpad 't Landje	1,50				x
Herfstwandeling Veenkloosterbos	1,50		x	x	
Herfstwandeling Tolhuispark en Driesumer bos	1,50	x	x		
Egelpad	1,50	x	x		
GASTLES/DOCHLES					
Duurzame voorleesdag	1,50				x
Eendenkooien (gastles + excursie eendenkooi)	1,50			x	x
Welterusten bolletjes (gastles + bollen planten)	1,50	x			
Biodiversiteit op Begraafplaatsen	1,50				x
Dokkum Tulpenstad (gastles + bollen planten)	1,50			x	x
NATUER YN 'E KLASSE					
Natuurpakket Wormenavontuur	1,50	x	x	x	x
PROJEKT					
Theatervoorstelling Troep	1,50	x	x	x	x
Noardlike Fryske Wâlden + Veldwerkdag	1,50				x
Boomfeestdag	1,50			x	

GRATIS

FOAR MEAR YNFORMAASJE EN OPJEFFE: WWW.KLYSTER.NL
Till. 06-44085063

Nieuw: wormenavontuur

Wormenavontuur is een materiaalpakket met o.a.: aquarium, echte wormen, loepjes.

Ontdek samen hoe belangrijk wormen zijn voor de bodem. En leer wat biodiversiteit is. Zonder deze slijmerige sliert zou onze bodem er heel anders uitzien. Deze kleine krachtpatser doet werk dat wij niet zien.

Het project duurt max drie weken. Dan laten de leerlingen de wormen weer vrij. Het pakket wordt op school bezorgd. Meedoen? Klik [hier](#).

IVN Klassenkalender

Zusterorganisatie IVN heeft een **Klassenkalender 2026-2027** met natuuractiviteiten.

Hier gratis te downloaden: [Agenda - IVN](#)

IVN Iespakket Gouden weken kleuren groen

Na de zomervakantie beginnen de Gouden Weken. In deze periode leg je de basis voor een veilige sfeer, vertrouwen en samenwerking in de klas.

En die gouden weken kan je groen kleuren! Ga aan de slag met een natuurmandala, zelf een geveltuintje aanleggen én samen regen maken!

Hier gratis te downloaden: [Iespakket Gouden weken kleuren groen.](#)

Lien ris in Ieskiste

De Klyster hat mear as 50 Ieskisten. Dizze kinne jim gratis liene. En se wurde op skoalle brocht en trije wiken letter wer ophelle.

[Ieskist de Egel](#)

[Ieskist De Herfst](#)

[Ieskist Paddenstoelen](#)

Voorstelling Troep

Voorstelling Troep speelt op de klysterscholen. We ontvangen hele positieve reacties.

De kinderen hebben genoten en veel geleerd van de voorstelling 'Troep'. Mooi dat Jelmar verschil maakt in de verschillende leeftijden met wat ze vertelt en uitlegt. Een dikke 9! CBS De Wel, juf Marit van der Galien-Hoekstra

Troep speelt voor alle groepen en wordt de scholen gratis aangeboden. Boeken kan [hier](#).

Start project Noardlike Fryske Wâlden

Maandag 31 augustus ging het project "Noardlike Fryske Wâlden, takomst foar in unyk lânskip" voor de 18^e keer van start. **Wethouder Tom Bakker van Dantumadiel** was aanwezig om de traditionele openingshandeling te verrichten: het snoeien van een tak.

De komende weken gaan er nog meer dan 30 klassen het veld in bij boeren in Nationaal Landschap de Noardlike Fryske Wâlden om het coulisselandschap waarin ze wonen, spelen en leren te ontdekken.

Yn memoriam, Sieberen Postema

Dizze simmerfakânsje berikte ús it drôve berjocht dat âld-frijwilliger fan De Klyster Sieberen Postema op tiisdei 21 july op 78-jierrige leeftyd hommels ferstoarn is.

Sieberen Postema wie fan 2008 ôf oant en mei 2022 frijwillige natuergids by De Klyster. En hy hat hiel wat learlingen meinommen op ekskurzje.

Hikke en tein yn de Wâlden op' e Tike, boarte Sieberen as bern sels ek altiten bûtendoar en sa ûntstie in sterke bân mei de natuer. En dat bleau, want hy wie noch altiten regelmjittich te finen by de Leijen, fierrekiker om 'e nekke.

Sieberen hâlde fan de natuer, fan it fiskjen, d'r op út mei it boatsje, fûgels sjen, en hy mocht der hiel graach oer fertelle, benammen oan bern, want it oerbringe fan leafde foar de natuer fûn er tige wichtich. Hy hat dêrom destiids de natuergidsenopleiding fan it IVN folge en is sadwaande yn 2008 by NME-sintrum De Klyster kaam as frijwillige natuergids.

Sieberen hat sa'n 3.000 bern kennismeitsje litten mei de natoer yn noardeast Fryslân. Hij wurke mei oan û.o. de projekten: Noardlike Fryske Wâlden, takomst foar in unyk lânskip, 't Waad op mei de mannen, Swalkkuier troch it Houtwiel en Op Avontoer by de Boer.

Troch syn grutte postuer en waarme swiere stim makke Sieberen yndruk, mar de measte yndruk makke hy wol as hy it ikoanyske doaske út de bûse wei helle. Tidens de ekskurzjes oan bern fan de boppebou tovere hy steefêst dat doaske mei nijsgjirrige natuerskatten foar it ljocht mei û.o. in hazzepoatsje, in kowetosk, in fûgelpoatsje en by eltse skat fertelde Sieberen in sterk ferhaal en dat makke syn ekskurzjes foar bern, mar ek foar learkrêften en âlders, ta in ûnferjitlike natuerbelibbing.

Sieberen wie in smoute prater en dat wie der ek tidens de teamútjes fan De Klyster. Hy naam faak efkes it wurd en dan waard der hiel wat ôflake om de sterke ferhalen fan dizze Wâldpyk, mei in hert fan goud op it goede plak.

Sieberen Postema hat in soad betsjutten foar De Klyster op it mêd fan edukaasje, en ek foar it Fryske Gea, wêr 't hy ek frijwilliger wie en him dwaande hâlde mei natuerbeskerming troch it tellen fan fûgels.

Sieberen, natuerminsk en sympatike kollegagids, do stiest yn ús ûnthâld gravearre en wy tinke mei in soad respekt en in glim om 'e mûle oan dy werom.

It klysterteam winsket de neisten en syn frou Lammie, in soad sterkte ta mei it ferwurkjen fan dit grutte ferlies.

COLOFON

De Klyster is het intergemeentelijk NME-centrum voor natuur en duurzaamheidseducatie voor het basisonderwijs in Noardeast-Fryslân en Dantumadiel

Doniaweg 95b, 9104 GK Damwâld, Algemeen nummer De Klyster 06 44 08 50 63
info@klyster.nl - www.klyster.nl

Teamleider: Marjolein Staal, **NME-coördinator:** Eline van den Nieuwenhof, Stagiair Thirza Bolhuis, **Natuurfoto's:** klysterfotograaf Sjanne Pol, Piet Douma, Bart Stornebrink, Sanne De Boer-Postma, Sieta Stel, klysterarchief en vrijwilligers

Vrijwilligers 2026

Betty Kooistra, Tineke Feenstra, Jurjen Bylsma, Olga Baggelaar, Bianca van Tielen, Jan Rietberg, Hilda Buursma, Bertus Volbeda, Hessie Rozenberg, Wytze Postma, Arie Hagedoorn, Pieter Reitsma, Sjanne Pol, Tonia Henstra- Ernst, Erik Lei, Geert Dijkstra

Projectmedewerkers 2026

Jan Tiede Bouma, Xantha Doevendans, Mirja Brandorff, Peer Zaal, Joanneke Romkema, Yvonne de Beer, Geertruida van Assen, Sterre Streefkerk, Annemarie van der Molen, Cedy Broos

Samenwerkingspartners 2026

IVN natuureducatie, Verenging Gemeenten voor Duurzame Ontwikkelingen GDO, It Fryske Gea, Landschapsbeheer Friesland, Staatsbosbeheer, Om de Dobben, DikGroen, PKV Frisia, Vereniging Noardlike Fryske Wâlden, NDE Pingo & Pet, NME De Naturij, NME Groen Doen, Natuurmuseum Friesland, Museum 't Fiskershúske, Stichting 't Landje Dokkum, NP Lauwersland, JOGG Sûn op eigen Grûn Dantumadiel (SANG-partner), Samen Actief naar Gezondheid Noardeast-Fryslân (SANG-partner), Jong Leren Eten, Alliantie Schooltuinen, Harstastate, Schierstins, Jordan v.d. Maas, Stichting de Beweging, Hymphamp theater

Bestuur Freonen fan De Klyster

Bertus Mulder, Durk Holwerda, Oege Jan Leegstra, Sippy Tigchelaar, Thom Feddema

Comité van aanbeveling

Syb van der Ploeg, Nynke Rixt Jukema, Sippy Tigchelaar, Theunis Piersma

Ambtenaren gemeenten

Ellie Venema-Osinga Noardeast-Fryslân en vacature Dantumadiel

Portefeuillehouders

Wethouder Pieter Braaksma Noardeast-Fryslân en wethouder Tom Bakker Dantumadiel

Geen nieuwsbrief meer ontvangen? Mail uw naam en mailadres naar info@klyster.nl.